

Geef ons

DE RIJMWTE!

22-24 april 2011

Dag van de Aarde

GEEF ONS DE RUIMTE!

Dag van de Aarde, wereldwijd een van de langstlopende en meeste gekende milieucampagnes, is ontstaan in 1970 in de Verenigde Staten toen de eerste maanlanding en enkele grote milieurampen het milieubewustzijn van een hele generatie wakker schudde. Op 22 april van dat jaar trokken 20 miljoen Amerikanen de straat op, de parken in, de auditoria om te demonstreren voor een gezond, duurzaam leefmilieu. Dag van de Aarde was begonnen.

Vandaag bereikt deze campagne honderden miljoenen mensen in 184 landen en werken hier meer dan 5.000 milieuorganisaties aan mee. Bond Beter Leefmilieu coördineert deze campagne in Vlaanderen sinds 1991.

Dag van de Aarde is de sectorcampagne waarbij de milieubeweging samen met andere partners jaarlijks naar buiten treedt om publiek en beleid te sensibiliseren rond allerlei milieuthema's (klimaat, duurzame landbouw, biodiversiteit, ...). Ieder jaar bereiken we zo'n 15.000 deelnemers met kleine en grote happenings.

In 2011 bundelt de milieubeweging de krachten met de gezinsbeweging voor een gezins- en kindvriendelijke ruimtelijke ordening (meer info zie pagina 3-4). Campagnepartners voor Dag van de Aarde zijn: Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt, Velt, JNM, Vereniging voor Bos in Vlaanderen, Trage Wegen en de Gezinsbond.

Deze publicatie is een uitgave van Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt in het kader van de Dag van de Aarde.

Verantwoordelijke uitgever

Danny Jacobs, Tweekerkenstraat 47, 1000 Brussel

Redactie

Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt, Velt, JNM

Eindredactie

Sarah Vandenbroucke (BBL)

Vormgeving

Joost Bresseleers & Stefan Vanthuyne (BBL)

Druk

Druk In De Weer, Gent, solventvrij gedrukt met vegetale inkt op kringlooppapier

Campagnesecretariaat Week van de Aarde

Tweekerkenstraat 47, 1000 Brussel

Tel. 02 282 19 44

www.dagvandeearde.be

Bond Beter Leefmilieu is de onafhankelijke federatie van meer dan 140 natuur- en milieuverenigingen in Vlaanderen. Ons doel? Gezonde lucht. Helder water. Natuur om van te genieten. Onze middelen? We voeren grootschalige publiekscampagnes met duizenden deelnemers per jaar - om te bewijzen dat milieuvriendelijk leven binnen ieders handbereik ligt. We zetten gerichte lobbycampagnes op om politici en bedrijfsleiders te overtuigen van het belang van een doortastend milieubeleid. En we verzorgen gedegen advies voor onze lidverenigingen - omdat we vinden dat bruisende milieuverenigingen de beste garantie zijn voor een toekomst voor mens én natuur.

www.bondbeterleefmilieu.be

Met 88.000 gezinnen als lid en 18.000 hectare natuur in beheer is Natuurpunt veruit de grootste natuurvereniging in Vlaanderen. Duizenden enthousiaste vrijwilligers vormen het kloppende hart van de vereniging. Dagelijks zijn we in de weer om de natuur in jouw buurt de bescherming te geven die ze verdient. Dat doen we niet alleen door aankoop en beheer van gebieden, maar ook door beïnvloeding van het overheidsbeleid. Door tussenkomsten in diverse adviesraden en rechtstreeks overleg met de beleidsmakers pleiten we voor het behoud van natuur en open ruimte. Helpende handen zijn altijd welkom, maar ook als gewoon sympathiserend lid hebben we je nodig. Om sterker te staan. Hou je van de natuur, word dan lid van Natuurpunt!

www.natuurpunt.be/lidworden

Bossen zijn onze levensader, onze groene long! Al veertig jaar spant VBV zich dan ook in voor meer en beter bos, hier maar ook elders in de wereld. Zeker tijdens 2011, het Internationaal Jaar van de Bossen, zetten wij een tandje en boompje bij. Via onze campagnes sporen we iedereen aan om bomen en bossen te planten, te beschermen en op duurzame wijze te beheren. VBV is o.a. (voor)trekker van de 1 Miljoen Bomen-campagne, de Week van het Bos, de CO₂-bossen, de Vredesbossen, de KomoptegenKankerbossen, Wittekinderbossen, speelbossen enz. Maar ook op beleidsvlak ijveren wij voor een beter bosbeleid in Vlaanderen. Geef ons dat extra duwtje en het bos dat extra boompje en help ons in onze strijd voor meer en beter bos. Want: bos doet leven, elke dag, voor iedereen!

www.vbv.be

SAMEN VOOR MEER GROEN EN RUIMTE

JNM (Jeugdbond voor Natuur en Milieu) is de jeugdbeweging die zich amuseert met natuur- en milieuthema's. Samen met leeftijdsgenoten van 7 tot 26 jaar trekken we ieder weekend de natuur in

om te kijken naar al wat leeft, doen we aan beheerwerken in de mooiste natuurreservaten van ons land en voeren we actie voor een proper milieu. Maar bovenal beleven we tonnen plezier. Kom gerust eens proeven bij een afdeling in je buurt! Tijdens Dag van de Aarde komen onze lokale groepen op voor de weinige ruimte die er nog rest voor kinderen en jongeren. Ze zijn bezorgd om de mooie plekjes die gedoemd zijn te verdwijnen of vragen voor meer groen om rustig en veilig te spelen en ontdekken.

www.jnm.be/injebuurt

Van tuinieren zonder gif tot genieten van gerechten met respect voor het milieu. Velt, de Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren, helpt je graag om een ecologische levensstijl te ontwikkelen in keuken, tuin en

daarbuiten. Met kwaliteitsvolle publicaties, cursussen en campagnes. Meer dan 13.000 gezinnen en honderd lokale groepen in Vlaanderen en Nederland kiezen al voor een eco-actief leven en maken Velt tot een spreekbuis voor de belangen van ecologische consumenten.

www.velt.be

Trage wegen vzw

Trage wegen zijn paden en wegen voor traag, niet-gemotoriseerd verkeer.

Kerkwegels, jaagpaden, doorsteekjes in verkavelingen... Veel trage verbindingen zijn in de loop der jaren verdwenen of in onbruik geraakt. De vraag om deze wegen - waar mogelijk - opnieuw toegankelijk te maken groeit. Zo kunnen we veiliger naar school of het werk fietsen.

Of wordt een wandelingetje met de hond of een zoektocht van de jeugdbeweging weer aangenaam. Trage Wegen vzw helpt burgers en besturen om buurt- en voetwegen te herwaarderen.

www.tragewegen.be

Gezinsbond

Een kwaliteitsvol gezinsleven is enkel mogelijk in een gezonde, leefbare omgeving. Daarom wil de Gezinsbond de problematiek van een groene omgeving extra onder de aandacht brengen. Gezonde lucht, natuur en een bos om in te wandelen en te spelen zijn onmisbaar om iedereen in het gezin de

ontplooiingskansen te bieden die zij verdienen.

In dat kader slaan de Gezinsbond en de milieubewegingen de handen in elkaar tijdens de Dag van de Aarde. Mensen maken zich zorgen over de impact van milieu op de gezondheid, ook van hun kinderen en kleinkinderen.

Iedereen heeft recht op gezonde lucht om in te ademen, op voedsel zonder schadelijke chemicaliën... maar kinderen nog het meest, want zij dragen letterlijk de gevolgen van vervuiling in hun groeiende lichamen mee. Zij worden binnengehouden bij ozonpieken en wagen zich niet in het moordend verkeer. Een betere leefomgeving nu, en een beter toekomstperspectief later moet mogelijk zijn! Daar wil de Gezinsbond mee werk van maken.

Deze organisatie groepeerd bijna 280.000 gezinnen in Vlaanderen en Brussel. Via gezinspolitieke acties ijvert ze voor een blijvende erkenning van het gezin als hoeksteen van de samenleving. De Gezinsbond is voelbaar aanwezig op het sociaal-cultureel veld; werkt een ruime nationale en lokale dienstverlening uit en is actief in het verenigingsleven. De belangrijkste doelstelling is een gezins- en kindvriendelijke maatschappij bevorderen en het aanbieden van gezinsgerichte dienstverlening en kind- en gezinsgerichte activiteiten-met-een-meerwaarde.

www.gezinsbond.be

STAP MEE UIT KERNENERGIE

Levensduur van oude kerncentrales verlengen is géén optie

We roepen de komende Belgische regering op om de wet op de kernuitstap vanaf 2015 te respecteren en om resoluut werk te maken van een 100% hernieuwbare toekomst. Want kernenergie is níét veilig!

WWW.STOP-KERNENERGIE.BE

DEZE PETITIE WORDT
AAN DE TOEKOMSTIGE
BELGISCHE REGERING
OVERHANDIGD

DAG VAN DE AARDE

Van 22 tot 24 april loopt de 20ste editie van Dag van de Aarde in Vlaanderen. Onder het motto 'Geef ons de ruimte' roept de milieubeweging samen met de Gezinsbond lokale verenigingen en afdelingen op om activiteiten op te zetten rond kind- en gezinsvriendelijke leefruimte.

EEN KINDVRIENDELIJKE RUIMTELIJKE ORDENING

In ruimtelijke plannen wordt nog te weinig rekening gehouden met de noden van kinderen en jongeren. Daarom ijveren we voor een kindnorm, een set van na te streven doelstellingen die vertrekken vanuit de behoeften van kinderen. Het gaat dan bijvoorbeeld om voldoende groene ruimte voor kinderen om buiten te spelen, maar ook voor voldoende ruimte op de stoep en in de straat om veilig en onbevangen naar een speelplek te kunnen wandelen of fietsen. Daartoe moet gezocht worden naar een beter evenwicht tussen bewoning en groen. Een doordacht ruimtelijk plan zoekt naar slimme combinaties tussen bijkomende bebouwing en vergroening. Door de beschikbare ruimte zuinig en intensief te gebruiken, blijft er meer ruimte over voor publiek groen.

Sommige steden werken met groennormen, een minimale oppervlakte aan publiek toegankelijk groen, afhankelijk van de bevolkingsdichtheid en de afstand tot het groen. Een kindnorm voor groen kan op die manier bijdragen aan een gelijke toegang voor alle kinderen tot groene publieke ruimte, of deze kinderen nu in een landelijke gemeente, een groene verkaveling, een achtergestelde stadsbuurt of een slecht gelegen woontoren wonen. Daarom zou in elke gemeente een minimumpercentage van de oppervlakte voorzien moeten worden voor speelruimte. Elk kind heeft het recht om buiten te spelen, waar het ook woont.

Kinderen en jongeren spelen niet op één plaats. De ene dag fietsen of skaten ze in de buurt, op een warme zomerdag gaan ze zwemmen in een zwembad, ze voetballen in het park of gaan spelen in de speeltuin... Met het concept 'speelweefsel' wordt bedoeld op het geheel van voor de jeugd belangrijke plekken en de verbindingen hiertussen. Door dit geheel in kaart te brengen, kan de gemeente ontbrekende onderdelen van het speelweefsel invullen en zorgen voor kindervriendelijke en verkeersveilige verbindingen ertussen.

GEEF ONS DE RUIJITE

MEER STADSBOSSEN, NATUUR EN SPEELGROEN

Vlaanderen behoort tot de bosarmste regio's van Europa, ook natuurwaarden staan onder druk. Daarom werd in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen afgesproken dat er in Vlaanderen 10.000 ha bos en 38.000 ha natuur extra moet bijkomen tegen 2007. Voor bos focust de overheid in de eerste plaats op de nood aan stadsbossen, om zo de leefbaarheid van steden te vergroten. De beloftes voor bijkomende natuur en bos vloten helemaal niet: slechts 1/3 van de beloofde oppervlakte natuur en amper 1/5 van de beloofde bossen is momenteel ingekleurd. Hier is dus dringend een inhaalbeweging nodig!

Helaas gaat het vaak nog de andere kant uit en moeten bossen of open gebieden wijken voor nieuwe autowegen, bedrijventerreinen of andere harde bestemmingen. Soms is dat onvermijdelijk, maar vaak zijn er alternatieven mogelijk die beter rekening houden met de behoefte aan open ruimte. Zo moet het Sint-Annabos op de Antwerpse Linkeroever wijken voor een slibopslagplaats voor de Oosterweelverbinding. Dat slib kan ook mechanisch verwerkt worden, zoals nu al gebeurt met het slib uit de haven. In dat geval kan het Sint-Annabos ook in de toekomst dienst blijven doen als druk gebruikte speel- en ontmoetingsruimte voor de vele jongeren uit de buurt.

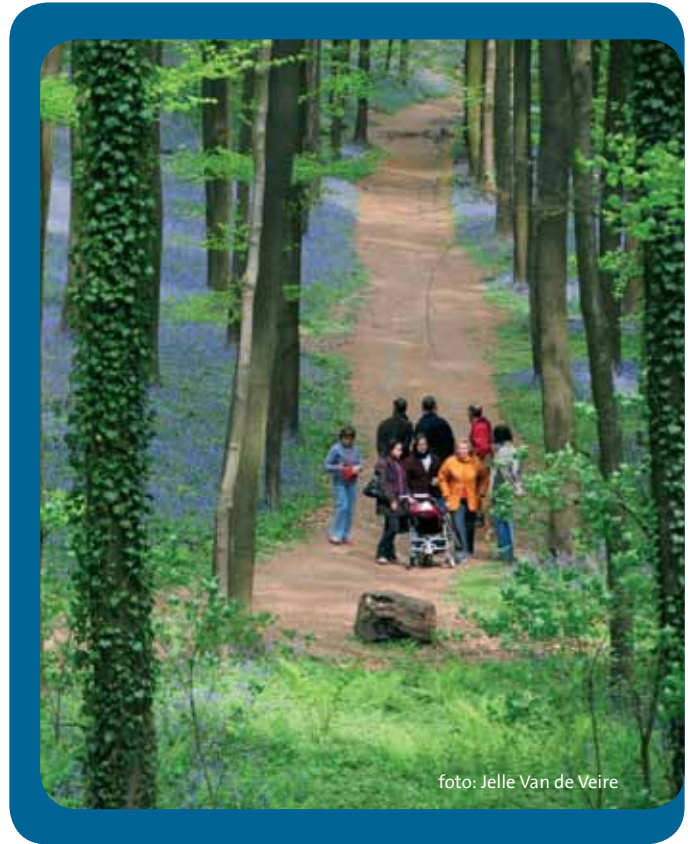

foto: Jelle Van de Veire

GEZINSBOND LANCEERT 'KINDNORM'

Er bestaan heel wat normen van verschillende aard, bv. Kyotonormen, productnormen, veiligheidsnormen, energienormen ... De hoeveelheid CO₂ en fijnstof die onze lucht mag bevatten is bepaald en ook van de meeste voedingsbestanddelen kennen we de 'dagelijks aanbevolen hoeveelheid'. Helaas is dat geheel van normen afgesteld op wat een gezond volwassen individu maximaal aankan (aan bij voorbeeld schadelijke stoffen), en die grens ligt voor kinderen – voor alle kinderen- een pak lager. Bovendien zijn de bestaande normen vaak alleen maar aanbevelingen, vrijblijvende richthoeveelheden. Hoe die normen in verhouding staan tot de gezondheid van mensen is in vele gevallen onduidelijk, niet onderbouwd.

+De verzamelde wetenschappers, consumentenorganisaties en belangenverenigingen willen dit anders zien: Een kindnorm moet een algemene beleidsreflex zijn, met normering die op een doordachte manier afgestemd is op de meest kwetsbaren en die wordt nageleefd.

Een kindnorm voor alles?

Kindnormering zou je in alle beleidsdomeinen kunnen toepassen. Een kindeffectenrapportage bestaat al in Vlaanderen, onder de naam JoKer. In principe moet elk beleidsinitiatief dat rechtstreeks aan de belangen van kinderen en jongeren raakt, zo'n toetsing ondergaan. In de praktijk gebeurt dat weinig, en blijven de onderwerpen beperkt tot de klassieke thema's waarmee het kind duidelijk in verband wordt gebracht, zoals nu bijvoorbeeld het kaderdecreet kinderopvang. De Gezinsbond schuift daarom bewust 4 terreinen naar voren, die meestal niet met kinderen worden geassocieerd, maar die voor de levenskwaliteit van kinderen heel belangrijk zijn: de voeding, het leefmilieu, de verkeersveiligheid en de publieke ruimte.

Meer info: www.gezinsbond.be/kindnorm

DE DAAD BIJ HET WOORD

Heel wat milieuverenigingen zetten acties en projecten op poten om onze natuurlijke ruimte te vrijwaren. Een overzicht!

VERENIGING VOOR BOS IN VLAANDEREN

1 MILJOEN BOMEN VOOR VLAANDEREN!

Vlaanderen is op de kar gesprongen van The Billion Tree Campaign! Over de hele wereld werken de Verenigde Naties aan 12 miljard nieuwe bomen. En ook Vlaanderen draagt zijn boompje bij: zes miljoen Vlamingen gaan voor 1 miljoen extra bomen! Een enorme uitdaging voor de op één na bosarmste regio van Europa. Vlaanderen bekleedt helaas een heel aparte positie in Europa, want hier verdwijnen nog steeds meer bomen dan er bijkomen, terwijl in de rest van Europa de bosoppervlakte elk jaar aangroeit.

De Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV) en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) willen iedereen aan het planten krijgen: bedrijven, verenigingen, winkelketens, landeigenaars en -gebruikers, grote steden, kleine dorpjes en simpelweg elke Vlaming met een lapje grond of enthousiaste groene vingers om aan onze plantacties deel te nemen.

De campagne loopt als een trein en het doel is in zicht! Maar we zijn er nog niet helemaal.

Plant dus je bomen en registreer ze op de teller van www.1miljoenbomen.be.

WEEK VAN HET BOS - ZONDER GRENZEN

2011 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot het Internationaal Jaar van de Bossen. Uiteraard laten we dit in Vlaanderen niet aan onze neus voorbijgaan.

Samen met tal van partners zetten we de bossen het ganse jaar door extra in de kijker. Zeker tijdens het jaarlijkse topmoment van onze bossen: de 33ste Week van het Bos. Van zondag 9 tot en met zondag 16 oktober 2011.

Het wordt een Week van het Bos zonder grenzen: van het bos in je buurgemeente tot het tropisch regenwoud, het zal allemaal de revue passeren.

Benieuwd wat de bossen in de wereld voor ons betekenen en vice versa? Hou je dan klaar: 2011 wordt een leerrijk jaar voor jou!
www.weekvanhetbos.be.

VLAANDEREN IN DE KNOOP

Vlaanderen is de meest versnipperde en verkavelde regio van Europa. Eén blik op de kaart zegt genoeg: dit is de regio van de ruimtelijke wanorde. Gezinnen verlaten de stad, het platteland verstedelijkt aan een hoog tempo, lange slierten lintbebouwing ontsieren het landschap, natuur staat onder druk. In geen enkele andere Europese regio liggen wegen, woonwijken en industrie zo kriskras door elkaar. Hoe is het zover kunnen komen? Wat zijn de gevolgen van dat slecht ruimtegebruik voor verkeer, natuur en landschap, luchtvervuiling of waterbeheer? Hoe heeft dit alles een effect op onze gezondheid? U leest het in dit boek.

Erik Grietens is stedenbouwkundige en werkt al meer dan tien jaar als beleidsmedewerker voor Bond Beter Leefmilieu, de koepel van milieuverenigingen in Vlaanderen. Als lid van diverse adviescommissies volgt hij al jaren het ruimtelijke ordeningsbeleid in Vlaanderen op de voet. Hij heeft door de jaren heen een ruime dossierkennis opgebouwd, kan de pijnpunten in het beleid feilloos blootleggen en weet welke duurzame alternatieven mogelijk zijn. Erik Grietens lag ook aan de basis van het Manifest 'OpenRuimte, AdemRuimte'.

Prijs: 20 euro
Bestel via:
info@bblv.be - 02 282 17 20

TRAGE WEGEN VZW - DAG VAN DE TRAGE WEG

We verliezen onze trage wegen. Ze zijn verwaarloosd of onrechtmatig ingenomen. Hoog tijd dus voor een ommekeer. Actie op het terrein is nodig, want met een beetje moeite kunnen we heel wat van onze trage wegen heropenen. De dag van de trage weg is een actieweekend waarbij burgers, verenigingen en lokale besturen verwaarloosde of verdwenen trage wegen weer open maken.

Wil je zelf de handen uit de mouwen steken of gewoon deelnemen? Noteer dan 22-23 oktober in je agenda en neem contact op met pieter.brusselman@tragewegen.be, 09 331 59 27 of kijk op www.tragewegen.be/dagvandetrageweg

DE DAAD BIJ HET WOORD

DE JNM KAMPEN

Zo een wielrenner de ronde van Frankrijk heeft en een bouwvakker reikhalzend naar het bouwverlof uitkijkt, verlangt iedereen bij de JNM naar de kampenzomer.

Heel wat jongeren van de JNM steken de koppen bijeen om je in juli, augustus of september een unieke reiservaring aan te bieden. Samen organiseren ze bijna 40 kampen, in binnen- en buitenland. Al die kampen staan open voor iedereen. Dus ook voor jou!

Ben je tussen de 7 en 12 jaar, dan kun je mee op Piepkamp. De 12-15 jarigen gaan op Inikamp en ook de 16 tot 26 jarigen kunnen samen op kamp.

Net als bij de andere jeugdbewegingen begint een kamp met het opzetten van tenten in een afgelegen weide, nabij een slapend dorpje. Maar dan... trekken wij er samen op uit om aan natuurstudie te doen. Natuurstudiekampen hebben we rond alle mogelijke thema's. Grote zoogdieren, dag- en nachtvlinders, het zeeleven, ... om er maar enkele te noemen. In één week kan je heel veel zien en te weten komen.

Op flink wat kampen wordt er aan natuurbeheer gedaan. Bij de één een enkele dag, bij de ander voornamelijk. Die laatste zijn de zogenaamde werkkampen. Ze typeren zich door het (gezapige) gezwoeg om een reservaatje terug aantrekkelijk te maken. Poelen graven, bomen knotten of hooilanden maaien, niets wordt vergeten om de natuur alle kansen te bieden om te bloeien. Vooral voor de 12 plussers zijn er werkkampen.

Misschien ga je liever op milieukamp? Op deze kampen is er minder natuurstudie en -beheer, maar des te meer leefmilieu. Verklein je ecologische voetafdruk drastisch, bezoek vernieuwende initiatieven rond duurzame landbouw of visserij. Discussieer over milieuproblematieken, werk een demonstratie uit. Er is voor iedereen iets voor handen.

Op www.jnm.be/kampen vind je zeker iets naar je zin.

foto: JNM

foto: JNM

VELT

GEEF ONS GROENE STRATEN!

Wat is een straatgeveltuin? Hoe leg je het aan? Waarop letten? Tijdens een vorming met een Velt-lesgever geven we je alle tips in handen.

GEEF ONS EEN 'MINI-MOESTUIN'

Wat kan ik allemaal kweken? Tijdens de vorming 'mini-moestuin' met een Velt-lesgever geven we je alle info om verse groentjes en kruiden te oogsten op je eigen terras/balkon/vensterbank...

Vorming bijwonen? Zoek in de activiteitenkalender of en waar het wordt georganiseerd.
www.velt.be/injebuurt

GEEF ONS EEN BUURTMOESTUIN

Prachtig toch. Samen tuinieren met mensen uit de buurt. Elk een perceel, of samen in een gemeenschappelijke tuin. Velt en haar afdelingen sprokkelden heel wat kennis en ervaring i.v.m. de oprichting en een gezond beheer van buurtmoestuinen samen. In de mate van het mogelijke verlenen we advies aan opstartende initiatieven. Vanaf juli via een aparte site.

Zit je zelf met een pril idee rond het oprichten van een buurttuin, groot of klein? Neem contact op met geert.gommers@velt.be

DVV steunt de Dag van de Aarde :

Wij wensen u
nog jarenlang
een Vrolijk Paasfeest!

DVV is een merk- en handelsnaam van DVV bv, verzekeringsonderneming, ingesloten onder CBFA-nummer 0037, RPR Brussel BTW BE 0405.764.064 - V.U. Guy Roelandt, Livingstoneplein 1, 1000 Brussel

DVV
Raad op mensenmaat

Forelstraat 35 - 9000 Gent - 09 224 29 14
info@drukindeweer.be - www.drukindeweer.be
* (wij drukken, met mens- en milieuvriendelijke middelen!)